

njegova skladba z znanim tekstom »Jezusa ljubim, njemu le služim« je na nov način in kaj nežno občutena. (Pri tej in naslednji se mi zdi za skladatelja značilno, da sta pisani za en glas in orglje.) Istotako nežno, le slabo oblikovano je Vabilo; težišča iščemo. Tudi nekatere Fabianijeve skladbe — šest je vseh, za mešani zbor in deloma solo z orgljami — so v obliki pogrešene; pesem O Gospa, o Mati moja — na primer — je prisiljeno zaključena, ko skladatelj prav nazadnje mora modulirati; Pozdrav novemu župniku pa konca še nima ne. Konvencionalne Fabianijeve skladbe niso, kar lepih jih tudi ne moremo imenovati, ker so premalo izrazite. Počakajmo prihodnjih! Saj od vseh štirih nazadnje imenovanih pričakujemo napredka; glavni pogoj: individualno ustvarjanje — izpolnjujejo.

Po vsem tem moremo Prilogam priznati umetniško vrednost in tudi ne dvomimo, da jih bo tudi list došel, ko bo izboljšal svoje člankarske razmere. Prav je torej, da število naročnikov na Cerkveni Glasbenik raste. Izhaja mesečno, med vojno dve do tri številke skupaj; naročnina znaša s priložo vred pet kron, za dijake štiri krone. Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani, Pred škofijo 12, I. nadstropje.

J. Gašperšič.

Koledar Družbe sv. Mohorja v Celovcu za navadno leto 1919. (Izdala in založila Družba sv. Mohorja v Celovcu. Natisnila tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu.)

Vojne razmere so dale Koledarju obliko nekdanjega Koledarčka, kar mu gotovo ne škodi, dasi smo vajeni skozi celo generacijo, da je prekašal glede velikosti druge knjige. Naslovno stran in koledarske liste je po svoje opremil A. Koželj. Dobro bi bilo, če bi pri ilustrativnem delu in ravno pri Koledarju Družba upoštevala tudi druge umetnike. Koželj se je za enkrat že dovolj predstavil naši javnosti: naj bi prišli v prihodnje drugi na vrsto!

Koledar bo letos v občje ugajal: aktualen je skozi in skozi. V Podgorcu je postavil vladiki dr. A. B. Jegliču iskreno pisan spomenik o priliki njegovega dvajsetletnega jubileja višjepastirske službe, ki je prinesla blagoslov našemu narodu. Isti pisatelj je opozoril na »Kmetijsko gospodarstvo v bodočnosti«, kateremu bo treba v Jugoslaviji posvetiti posebno pažnjo. Mohorjeva družba bo v prvi vrsti poklicana, da zareže na globoko s publikacijo strokovnega dela, ki naj se potom nje razširi med ljudstvo in pomore tako do splošnega procvita našega kmetijstva. Strokovno izobraženo ljudstvo bo znalo ceniti potem razne odredbe in se ravnati po njih, ker bo vedelo, da bo korist njegova. — Dr. J. Grafenauer nam je stvarno in jasno predstavil Antona Janežiča, Ivan Dolenc pa našega Kreka poljudno in izčrpno, da bo imel sedaj vsak naš človek jasno sliko duševnega očeta Jugoslavije. Janko Mlakar se je spomnil »Petindvajsetletnice Slovenskega planinskega društva«. Najaktualnejši pa je gotovo dr. V. Šarabonov spis »Svetovni dogodki«, ki je razdeljen v tri dele. V prvem, Avstrija v preteklem polstoletju, obdeluje zelo pregledno njen politični, socialni in gospodarski razvoj. Ob zadnji uri svoje mačehe ga bo ljudstvo bralo in z veseljem preide pod slavolokom deklaracije v Jugoslovanske dežele, katere opisuje pisatelj sicer kratko, a vendar pristrčno z živo

vero v naše Vstajenje, ki je med tem prišlo vse lepše kot smo si ga pred letom mislili. Pogled po svetu je tretji del, v katerem je podan vojni in svetovnopolitični pregled. Spis je naravnost klasičen in mislim, da si Družba zagotovi dr. Šarabona kot stalnega referenta.

Leposlovje je redno zastopano: Neubauer, Meško, Lovrenčič so prispevali liriko, dr. M. D. pa je napisal »povest« Zmote in prevare, ki so pravi vojni nadomestek in bi jih gotovo vsi od srca radi pogrešali, četudi bi bil Koledar za tiskovno polo manjši.

Poleg vsega tega ima Koledar še razno drobnjad, ki bo ljudstvu prav služila. Imenik je močno skrčen in obsega z družbinim »glasnikom« vred komaj poldrugo polo. Tako je prav. Sicer bo v prihodnje najbrže umestno priobčiti spet celoten imenik radi statistike. Mislim pa, da bi bilo nasvetovati, naj bi izšel v posebni brošuri — eventualno na slabšem papirju, ki naj bi obsegala tudi inserate.

Iz glasnika izvemo, da šteje Družba letos — 90.512 udov! Veseli smo tega in upamo, da doseže prihodnje leto, ko zavlada toliko pričakovani mir in red in bo narodna zavest v svobodni Jugoslaviji neovirana, število udov prvi stotisoč kljub temu, da je članarina povišana na štiri krone, kar je v sedanjih razmerah vendarle malenkostno!

Dr. J. L.

Slovenske večernice za pouk in kratek čas. Izdala in založila Družba sv. Mohorja v Celovcu. 72. zvezek. 1918. Natisnila tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Šorli, Milčinski in Dornik so zastopani v letošnjih Večernicah. Šorlijev »Krščen denar«, str. 3—83, je povest iz tolminskih grap, koder smo že vajeni srečavati simpatičnega Šorlija. Pokrajina in osebe so začrtane in podane z živo plastiko in ljubeče, tako da čutimo iz vsega dihalnega patriotizma, s katerim je šel pisatelj na delo. Pisatelj je ostal zvest tradiciji močnega človeka, ki ga poda v tej povesti v umerjenem realizmu, kateremu je primešane nekoliko romantike. Dasi pravi o svojem junaku: »Moj Martin je živel. — In takega sem ga postavil pred vas, kakeršen je bil. Zakaj kaj koristi, da si pisatelj sam izmisli podobo same popolnosti in plemenitosti, ko takih ljudi skoro ni.« (Str. 82.) Facit: ljudstvo bo z veseljem bralo to po Dickensovo zgrajeno zgodbo in prav je, da bomo v prihodnjih Večernicah srečali spet Šorlija! — Milčinski je opozoril na str. 83—91 našega kmeta, kako prebrisani so »Sejmski tatje«. Literarnih ambicij pri tem menda ni imel, dasi bi lahko tudi ta sužet po svoje umetniško obdelal. — Dornikovo »Polje« je hudo mlada črtica o Amerikancih in datira najbrže še iz gimnazijskih klopi.

Dr. J. L.

Drobiž.

Novejše napake slovenskega sloga.

IV. Francoski zloženi stavek. Naše slovnice pravilno uče, da morajo biti posamezni stavki zloženega stavka v nekem razmerju med seboj. V francoskem zloženem stavku pa večkrat ni nobene zveze med njimi.

Take stavke delajo tudi že naši pisatelji. Poiščimo nekaj takih zgledov!